

Lk 3

KUKLANE AIAS – SÕBER VÕI VAENLANE?

Kuklasepesa aianurgas vähendab ohtu oma aiast puuki saada. Kui aga sipelgad aiale kahju teevad, tuleb nad ära kolida.



Lk 2

AIANDUSÜHISTUTE TEEMAAD

Teede hooldamise kohustusest loobumiseks on aiandusühistel võimalik anda teemaid vallale üle.

Lk 2

UUED NÕUDED AVALIKU ÜRITUSE KORRALDAJALE

Alates 1. juulist kehtivad Harku valla haldusterritooriumil uued avaliku ürituse korraldamise ja pidamise nõuded.



NELJAPÄEV, 10. JUULI 2014

UUEENENUD VALLALEHT

Harku Valla Teataja

HARKU VALLA AMETLIK HÄÄLEKANDJA. ILMUB KAKS KORDA KUUS.

Muraste koolimaja lastevanemate koosolek toimub 19. augustil kell 18.00

GLED-AIRIIN SAARSO / koolidirektor



Varane märkamine ja sekkumine

Harku vallavalitsuse lastekaitse spetsialistid osalesid MTÜ Perede ja Laste Nõuandekeskuse projektis.

Teenusteks olid „kunstipõhine diaaditöö“ (peresid jõustav kogukonnapõhine sotsiaaltöö vorm) ning „vanem-laps loovteraapiiline diaaditöö“ (teraapia teenus). Need on suunatud eelkooliealistele ja nooremass koolieas lastega peredele.

Projekti rahastas Rootsi heategevusfond World Childhood Foundation.

Teenuse mõju

Kunstipõhine diaaditöö on grupiformaat, mis toetab vanema ja lapse suhet ning lapse kognitiivset arengut. Vanem-laps loovteraapiiline diaaditöö teraapiateenusena tugineb kiindumusuhete teooriale ja kunstiteraapia teooriatele. Teraapilise sekkumise eesmärgiks on vanema ja lapse suhte toetamine, mis toimub individuaaltöö või väikegrupi formaadis ja kavandatakse eelkõige laste käitumuslikest eripäradest lähtuvalt. Teenuse käivitamisele eelnes meie valla grupijuhtide koolitamine ning tutvustava perepäeva korraldamine. Grupijuhtideks olid Rannamõisa Lasteaia kunstiopetaja Anne Vaino, Harku valla Noorsootöökeskuse noorsootöötaja ja psühholoog Katrin Saliste ning psühholoog-loovterapeut Onne Aas-Udam.

Vanemate, grupijuhtide ja lastekaitsetöötajate hinnangutel toetas kunstipõhine diaaditöö vanemapoolset lapse vajaduste mõistmist ning vanema ja lapse suhet. Opetajad märkasid, et laste käitumine ja suhted eakaaslastega muutusid paremaks ning emotsionaalse stressi tase langes.

Helve Keel
lastekaitse spetsialist



Suur TuleTulemise simman Suurupi alumise tuletorni juures. / Foto: Jaanus Ree

Sütitav peotule teekond

Harku vald võttis peotule pidulikult vastu Kumnas, kus tuld olid tervitamas kümned ja kümned inimesed. Isegi vihm ei olnud takistuseks, et nautida täiel rinnal püha hetke, kui peotuli meie valda jõudis. TuleTulemise auks esinesid Tabasalu Muusikakooli Puhkpilliorkester, Tabasalu Kammerkoor ning Harku laululapsed.

Harku vallavanem Kaupo Rätsepp tänas TuleTulemise meeskonda erakordse võimaluse ja suure au eest, et peotule teekond Harku valda läbis. Vallavanem lubas, et Harku vald kannab peotuld väärilt ning hoolitseb selle eest, et see

jõuaks turvaliselt meie vallast naabervaldale Saele. Selle lubaduse täitsid Harku valla tublid tulekandjad suurepäraselt.

Esimene päev

Kumnas istus tulerattal Harku vallavolikogu ja Kumna Küla Seltsi liige Rainer Ottis, kes sõidutas tule Humalasse. Seal oli ootamas teine Harku vallavolikogu ja Vääna Küla liige Kaido Kruusojä, kes sõitis tulega Vääna Külakotta. Vääna Mõisakooli õpilased esinesid pidupäeva puhul kauni laulu- ja tantsukavaga. Järgmise peatuspaika Vääna-Vitise kandis peotule Harku

Harku vallast läbi sõitnud laulu- ja tantsupeotuli tõi kõigi hinge ärevust ja rõõmu. Suurupi alumise tuletorni juurde õõseks magama toodud tule auks pidasime 1. juuli öhtul maha unustamatu tulepeo.

vallavolikogu esimees Arno Hirtentreu, kelle teekonna sihtpunktis avati Vääna-Jõesuu kergliiklustee. Mööda värskest avatud teed jätkus teekond peopaika Suurupi alumise tuletorni juurde, kuhu kandis pearatlale tule Harku vallavanem Kaupo Rätsepp.

Külalisterohke tulepidu

TuleTulemise pidu „KUIS KOHTUVAD MERI JA TULI“ tõi kokku palju külalisi ja kultuurikollektiive. Tantsuks mängis Väikeste Lõõtspillide Ühing.

“Tuli tuleb, tuli tuleb!” käis läbi kahin peokülaliste seast, kui hakkas kõlama “Valss vanaemale” ja peojuht Peep Raun teatas, et NÜÜD see tuleb. Kõik, kel oli soov peotule tõrvikut käest kätte anda, sätiti riviisse ja jäadi ootele. Ja siis see tuli saabus Laur Lomperi kirjutatud regilaulu saatel.

TuleTulemise meeskonna sõnul oli see vaieldamatult kõige parem vastuvõtt, mis nad senini olid saanud, “igast

pöösast ja rohuliblest oli näha, et me oleme oodatud.” Skulptor Mati Karmini valmistatud Tulepesas süütas Suurupi hümniga saatel laulu- ja tantsupeo tule Harku vallavolikogu esimees Arno Hirtentreu.

TuleTulemise peo lavataguse tegevuse juht Martina Mäntov kinnitas, et esinejate meeleolu oli ülev, kõik olid väga abivalmid ja toredad. “TuleTulemise pidu kauneimas Harku valla paigas läks kõikidele hinge ning siit oli kõige õigem koht minna vastu laulu- ja tantsupeole.” Päikeseloojangul viisid tule tuletorni puhkama Suurupi tuletornide viimane vaht Helle Kares, Eesti Veeteede Ameti peadirektor Andrus Maide ja Harku vallavolikogu esimees Arno Hirtentreu.

Teine päev

Hommikul jätkas tuli teed. Piduliku tule teele saatmise tseremoonia saatel süüdati taas tulerattal tõrvik ning Suurupi naiskoori

Meretule ning Tabasalu Triatloneklubi laste saatel asuski tuli taas teele. Suurupist jätkus teekond Pangapealse Lasteaia juurde. Tulerattale istus Harku vallavolikogu liige ja Suurupi Seltsi juhatuse esinaine Anne-Ly Mitt, kes sõidutas tule Murastesse.

Murastes tantsisid Tibutare rahvatantsijad. Jalgpalliklu-

Vaieldamatult kõige parem vastuvõtt

bi Tabasalu ja Muraste selts kandsid tule Tabasallu. Pearattal sõitis Harku vallavolikogu liige Meelis Härms. Vallavalitsuse ees oodati tule saabumist juba pikisilmi. Tervituseks esinesid Tabasalu Memmed ja Tabasalu Muusikakooli vana-muusika ansambel.

Edasi liikus peotuli Harku mõisa juurde. Tulerattal sõitis Andres Urbla Tabasalu Ühisgümnaasiumist. Orkester esitas meie valla TuleTulemise teekonna lõpuks kauni pala “Puhkuse aeg, ilus aeg”. Seejärel andis Harku vallavanem Kaupo Rätsepp peotule heade sõnade saatel edasi Saele vallavanemale Andres Laisale.

Harku vallavalitsus ja Suurupi Selts tänavad kõiki toetajaid, korraldajaid, kaasajajaid ja külalisi!

KADY-ANN SUTT,
ANNE-LY MITT
(Suurupi Selts)



Harku vallavolikogun esimees Arno Hirtentreu. / Foto: Suurupi Selts

tabasalu
päev

23. august



AVALIKU ÜRITUSE KORRALDAMISEST

1. juulist 2014 jõustus Riigikogu vastu võetud korralduseadus, mis annab kohalikule omavalitsusele volituse avaliku ürituse korraldamise ja pidamise nõuete kehtestamiseks.

Seni konkreetne säte puudus ning seetõttu reguleeriti eelnevalt avaliku ürituse korraldamist ja pidamist määrusega, mis oli kehtestatud kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse üldsättes kehtestatud määruse alusel. Eelmine määrus sätestas ka avalikus kohas käitumise ja avaliku koosoleku korraldamise nõuded, mida Uuus määrus neid nõudeid ei sisalda, sest kuna need on sätestatud korralduseaduses.

Peamised muudatused ürituste korraldamise ja jaoks:

Alates 1. juulist kehtivad uued nõuded:

1. Uue määrusega on reguleeritud ürituse kavandamise üldpõhimõtted.

Need põhimõtted on:

- ürituse korraldamisel avalikult kasutataval teel püütakse vähendada aega, mil liiklus on üritusest häiritud. Samuti välditakse tööpäeva hommikust ja õhtust aega, mil liiklus on tavapärast tihedam. Juhul, kui see ei ole võimalik, esitatakse ürituse loa taotluse juurde vastav põhjendus;
- püütakse vältida ürituse korraldamist öörahu ajal, juhul, kui see ei ole võimalik siis esitatakse ürituse loa taotluse juurde vastav põhjendus;
- nähakse ette abinõud üritusest osavõtjate ohutuse ja turvalisuse tagamiseks. Näiteks kaasatakse turvatöötajaid ja/või piiratakse ohlikud kohad tšeketega;
- alaealistele suunatud üritus lõpetatakse vähemalt üks tund enne Eesti Vabariigi las-

Alates 1. juulist jõustus Harku vallavolikogu kehtestatud määrus, mis sätestab uued avaliku ürituse korraldamise ja pidamise nõuded Harku valla haldusterritooriumil.



Külade Päev 2014. / Foto: Olavi Ruhno

tekaitse seaduses sätestatud liikumispiirangu algust;

- liikumispiirangu järgi on alaealistel keelatud viibida ilma täiskasvanud saatjata avalikes kohtades kella 23.00–6.00. Ajavahemikus 1.06–31.08 on alaealistel keelatud viibida ilma täiskasvanud saatjata avalikes kohtades kella 24.00–5.00;
- ürituse reklaamimisel tuleb teavitada ürituse suunatusest alaealistele;
- ürituse reklaam peab sisaldama teavet erivajadustega inimeste abistamiseks mõeldud vahendite kohta, kui need on olemas. Teiseks peab reklaam sisaldama teavet asjaolude kohta, mis võivad takistada erivajadustega inimeste juurdepääsu üritusele.

2. Korraldaja on kohustatud puhastama ja korrastama ürituse läbiviimiseks kasutatud ala ja eemaldama üritusega seotud teabetahvleid, plakatid 24 h jooksul peale ürituse lõpu. Ürituse loaga võib määrata selleks ka muid tingimusi.

3. Määratud on loa taotlemise esitamise võimalused. Nendeks on kirjalik või elektrooniline vorm.

4. Uue määruse lisas loa taotluse vorm puudub, sest andmed, mida taotlus peab sisaldama, on põhilikult sätestatud määruse §-s 13. Endiselt on võimalik vormi kätte saada Harku valla veebist ja valla kantsleisest.

5. Ürituse luba tuleb esitada 14 tööpäeva enne ürituse algust. Samas mõningatel juhtudel tuleb loa taotlus esitada 30 tööpäeva varem. Need juhud on:

- üritus toimub öörahu ajal;
- üritus on mitmepäevane või traditsiooniline;
- üritus võib põhjustada suurt avalikku huvi;

• üritus tingib liikluskorralduse muutmise vajaduse.

6. Lisaks varasemale peab loa taotlus sisaldama nüüdsest ka järgmisi andmeid:

- ürituse ettevalmistus- ja koristusaeg;
- turvalisust tagava turvaettevõtte andmed;
- liikluskorraldust tagava isiku andmed;
- üritusel jaemüügis pakutava alkohoolse joogi etanooli sisaldus mahu protsentides (alkoholi kangus);
- kaubanduse korraldamisel selle sortiment.

7. Loa taotlusega koos tuleb esitada järgmised taotluse lisad:

- ürituse sisu iseloomustus, milles kirjeldatakse ürituse eesmärki ja tuakse välja ajaning tegevuskava;
- asukoha plaan, kus on märgitud ürituse täpne toimumiskoht;
- kui ürituse toimumise kohas eksponeeritakse reklaami või teavet, tuleb esitada selle mõõdud ning andmed;
- kui ürituse korraldaja soovib üritust läbi viia võõral kinnistul või hoones, siis peab ta esitama omaniku või haldaja kirjaliku nõusoleku;
- teave, kui üritus on suunatud alaealistele.

Need andmed (6. ja 7.) on vajalikud nii loa andjale otsustamiseks kui ka loa kooskõlastamiseks ning järelevalve teostamiseks.

8. Avaliku ürituse luba ei ole vaja taotleda avalikult kasutataval teel toimuva matuserongkäigu korraldamiseks. Samas, kui rongkäiguga häiritakse tavapärasest liikluskorraldust, peab korraldaja teavitama vallavalitsust sellest kaks tööpäeva ette.

ÖNNELA VAARIK / jurist

Aiandusühistutele võimaldatakse teede vallale üleandmist

Aiandusühistutel on kohustus hooldada teid, mis on nende omandis. Harku vallavalitsus pakub aiandusühistutele võimalust nendest kohustustest loobumiseks ning teede vallale üleandmiseks.

Kui teed antakse vallale üle, siis korraldab edaspidi nende suvist ja talvist hooldust Harku vallavalitsus. Nagu näiteks teede hõõveldamist või teede lumest lahti lükkamist. Lisaks hooldamise kohustusele kaob aiandusühistutel vallale teede üleandmisel ka teaaluse kin-

nistu eest makstav maamaks.

Vallavalitsus on valmis kohustuste ülevõtmiseks vaid juhul, kui teed antakse vallale omandisse ning need on mõeldud avalikuks kasutamiseks. Teed peavad olema avatud kõigile liiklejatele ööpäevaringselt ning nende

kasutamine ei tohi olla tõkestatud aiaga.

Teede seisukord

Eriti oodatud on teid üleandma Väana-Jõesuu ja Suurupi külade aiandusühistud, mille liikmetel on võimalik liituda ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga. Kuna alates järgmisest aastast ei anna Harku vallavalitsus enam piirkondades, kus on välja ehitatud ühisveevärgi ja -kana-

lisatsiooni trassid, puurkaevude erikasutuslubade kooskõlastusi, jäävad sealsete piirkondade ühistute kohustused minimaalseks. Kui Väana-Jõesuu ja Suurupi piirkondade aiandusühistud soovivad kohustustest täielikult loobuda, on avalike teede vallale üleandmine selleks mugav variant.

Teed, mida aiandusühistud soovivad vallale üle anda, peavad olema heas seisukorras

ning vastama teatud tingimustele. Näiteks ei tohi üleantava tee serval olla kive, hekki või pöösaid ega puid ning muid teehooldust takistavaid olusid. Teede vastavust vallale üleandmise tingimustele kontrollib Harku vallavalitsuse teede spetsialist ja lepinguline teehoolduse koostööpartner Tee-de REV2.

Aiandusühistute omandis olevate teede ülevaatamiseks ning lisainformatsiooni saamiseks palume pöörduda Harku vallavalitsuse teede spetsialisti Henry Pritsi poole, kelle e-posti aadress on henry.prits@harku.ee ja telefon 600 8827.

Kady-Ann Sutt

Milline peab olema üleantav tee?

Ain Soone, AS Teede REV-2 projektijuht:

Tee servad peavad olema takistustevabad 1,5 kuni 2 meetri ulatuses, et saaks sinna paigutada lumevallid. Takistused, mida ei saa kõrvaldada, peavad olema tähistatud (vaid maa sisse lööduna enne takistust, millel helkurlindid küljes ja vaia pikus soovitatavalt 1,5 meetrit, et pais-taksid ka sügavama lume seest välja). Tupiktee otses peavad olema lumeladustamise platsid. Sobib ka selline variant, et avatakse otsmise krundi värv, et saaks krundile siis lund lükata.

Puud ja pöösad peavad olema tagasi lõigatud selliselt, et oksad ei ulatuks teekoridori. Kui need lihtsad nõuded on täidetud, saavad nii suvel kui talvel hoopis masinad liikuda ja töid teostada."

tabasalu
päev

23. august

Muraste koolimaja valmib augustiks

Muraste koolimajas käib tihe ettevalmistus – juuli lõpus antakse majale viimane lihv ja 1. augustist alustame uue hooga juba vastvalminud värsketes ruumides. Lastevanemate koosolek toimub 19. augustil kell 18.00. Esimese koolipäeva aktus toimub traditsiooniliselt 1. septembril.

Sügisel avatakse kokku neli esimest klassi, neist kolm jätkavad 2015/2016 õppeaastal Muraste koolimajas ning üks kolib tagasi Vääna mõisa. Teise klassi õpilastest avatakse üks uus klass tulevase Muraste kooli lastega. Vääna Mõisakooli õpilastest jätkab Muraste koolimajas veel üks komplekt teist, kolmandat, neljandat, viiendat ja kuuendat klassi. Kokku avatakse 2014. aasta sügisel Muraste koolimajas 10 klassi.

Õpetajad on valitud, tutvustame teile neid augustis toimival lastevanemate koosolekul. Klassid paneme kokku samuti augustis.

Vääna Mõisakooli lasteaed kolib uude hoonesse 1. augustil. Alates 4. augustist on võimalik lapsi lasteaeda tuua. Kuni augusti teise pooleni töötab üks rühm, seejärel alustab tööd ka teine rühm.

Mida varuda 1. klassi lapsele?

Ootame esimesse klassi minevate laste vanematelt koolivalmiduskaarte, et paremad klassimeeskonnad moodustada. Palun olge head ja viige need hiljemalt 4. augustiks vallamaja vastuvõtulauda.

Esimese klassi vanemad on kindlasti eriti ärevil ja küsivad, milliseid asju lapsele kooliks varuda. Siin on teile abiks õpetajate kokku pandud nimekirj (kunstitarvete kohta saate täpsema ülevaate augustis koosolekul):

- pinal (kolm pehmet harilikku pliiaitsit, kogujaga teritaja, kustukumm, värvilised pliiaitsid, tõmbi otsaga käärid, liimipulk, 20 cm joonlaud);
- vahetusjalatsid, mis ei oleks umbsed;
- lühike ja pikk spordidress;
- õuespordijalatsid;
- siseruumidesse heleda tallaga jalatsid;
- JPG-failina õpilase dokumendipilt, mida on vaja kohe augustis õpilaspileti jaoks.

Ootame dokumendipilte kohe peale lastevanemate koosolekut. Päevikuid palun ärge veel ostke.

Pikapäevarühmad

Õppetöö täpse alguse kohta anname samuti veel teada, see sõltub muuhulgas ka koolibussi liikumisest. Palun täitke küsitlus, mis puudutab koolibussi graafikut ja pikka päeva – nii saame kõige paremini teie soovet arvestada (vastused ei ole avalikud). Küsitluse leiate Harku vallavalitsuse kodule-

helt või lapsevanematele saadetud e-kirjast.

Pikapäevarühmas pakume lastele mitmed õppimist toetavaid tegevusi. Soovime neile pakkuda nii õpetajate konsultatsioone kui ka erinevate ringide tegevust. Näiteks tegeleme nuputamise, matemaatika ja infotehnoloogiaga, aga ka näitlemise ja õues käimisega.

Koolis alustavad mitmed huviringid, mis on seotud nii

Päevikut palun ärge veel ostke

spordi, mõtlemise arendamise kui loovainetega. Huvialategevust hakkab korraldama Harku valla hariduse, kul-

tuuri ja spordi SA. Täpsem info augustis.

Huvitegevus

Peale koolitundide ja pikapäevarühmade lõpetamist saab koolimajas tegutseda Muraste kogukond. Praegu käivad kohaliku kogukonna ja Muraste külaseltsiga läbirääkimised, et välja selgitada, milliste huvialaringide korraldamise vastu on huvi.

Lisaks on võimalik huvilistel kasutada õppetöövälisel ajal koolimaja aulat ja saali. Saali kasutamiseks palun kirjutada mulle e-posti aadressil airiin.saarso@vaanakool.edu.ee.

Senini on aga kõige olulisem, et lapsed puhkaksid ja naudiks täiel rinnal suvepuhkust. Mängige, käige rannas, viibige looduses, veetke aega koos pere ja sõpradega ning tehke kõike muud suvepuhkusele omaselt toredat. Ainult nii saab alustada sügisel edukalt uut õppeaastat.

Rõõmsat suvepuhkust!

Gled-Airiin Saarso
direktor



Ehitusjärgus Muraste koolimaja.
/ Foto: Mihkel Jürisson

Kaks kooli ühe katuse all

Õppeaastal 2014/2015 kolib Vääna Mõisakool sügisel avatavasse Muraste koolimajja. Aasta õpivad ühes koolimajas kaks kooli korraga – nii Vääna Mõisakool kui ka loodav Muraste Kool. Esimesel aastal juhib mõlema kooli tegevust Vääna Mõisakooli direktor.

Lisaks kolib järgmiseks õppeaastaks Muraste koolimajja Vääna Mõisakooli lasteaed.

Õppeaastal 2015/2016 kolivad Vääna Mõisakooli lapsed tagasi enda koolihoonesse Vääna mõisa. Muraste koolimajas jätkavad õppimist Muraste Kooli õpilased.

Muraste Kooli direktori leidmiseks kuulutatakse välja konkurss 2014. aasta detsembris. Nõnda jääb uuele direktorile piisavalt aega vajalikeks ettevalmistusteks, et alates 2015. aasta 1. septembrist saaks kool edasi tegutseda juba Muraste Kooli nime all.

KUKLASED KODUAIAS – hea või halb naaber?

Metsakuklased on looduskaitsealused putukad, kes elavad segametsades ja puisniitudel ning toituvad teistest putukatest. Kuklased metsas on hea looduskeskonna näitaja. Kuidas aga sobib sipelgapesa koduaeda?

Harku vallavolikogu maa- ja keskkonnamisjoni liige Juta Kase on oma aeda kuklasepesaga 35 aastat probleemideta jaganud. Juhuslikult maja lähedusse sattunud kuklasi on sealt tagasi juhitud nende käimistele raputatud kohvipuru- ga. „See neile ei meeldi ja seejärel on meil taas piirid selged. Igal on oma maja,“ jagas Juta Kase oma kogemusi. Kui aianurgas on kuklasepesa, on tõenäosus oma aiast puuk saada väga väike, tõi Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regiooni looduskaitse bioloog Jarmo Jaanus välja helgema poole. Ometi võivad kuklased tekitada aiaomanikele meelehärmi. Kuklased kasvavad ja lüpsavad lehetäisid, sest koduaias jääb toidulaud neile reeglina kasinaks. Lisaks tallavad kuklased sisse oma rajad ning aias toimetas võib nende teele jäädes kibedalt hammustada saada.

Keskkonnaamet annab nõu

Muraste külaseltsi juhatusel liikme Katre Kuusiku sõnul olid lehetäid ja rajad ka põhjusteks, miks ta otsustas oma aeda kerkinud kuklasepesa metsa tagasi viia. „Lõpuks hakkas mind tõsiselt häirima, et aeda tekkisid tõelised magistraalid metsa ja ploomi- ning kreegipuude otsa.“ Kaitsealuse liigi puhul ongi siirdamine nendest

vabanemiseks kõige õigem võimalus.

Kuklasepesa tohib oma aiast ära kolida Keskkonnaameti loal. Jarmo Jaanuse sõnul saab meie kandis tavaliste arukuklaste ära viimiseks loa igal juhul. Selleks piisab vaid e-kirjast Keskkonnaametisse (info@keskkonnaamet.ee), kust võetakse inimesega ühendust ja saadetakse tegutsemisjuhend ning antakse vajadusel veelgi nõu.

Kuklased kasvatavad ja lüpsavad lehetäisid

Parim aeg pesa ümberkolimiseks on kevad, sest lumesulamise aegu toovad sipelgad haudme ja nukud kuhila alumistest kihtidest ülemistesse soojenema. Koos haudmega viibivad seal ka emad. „Kui kuhila ülemine kiht mustab, ongi parim aeg pesa ümber kolida,“ soovitas J. Jaanus. Nii viiakse kindlasti kaasa emad koos haudmega, kes on muul ajal pesa maa-alustes kihtides peidus ning võivad kuhila siirdamisel maha jääda. Mahajäänud haudmest kooruvad uued töölisel hakanud aga ära viidud kuhila asemele uut rajama ja seega kolimine ebaõnnestub.

Katre Kuusikule andis kuklasepesa ära kolimiseks nõu tema varasem looduse- ja keskkonnahoiu õppejõud Vello Keppart, kelle õpetuse järgi tuleb kuhil kihthaaval kilekottidesse tõsta ja kotid nummerdada vastavalt kihtidele. Kindlasti peavad kaasa tulema ka maa-alused kihid. Parim aeg kolimiseks on enne koitu või päikese-

Parim aeg pesa ümberkolimiseks on kevad

loojangu järel, kui sipelgad on pesas. Kilekottidesse pakitud pesa võiks transportida vähemalt 500 meetri kaugusele endisest asukohast, et kuklased samasse kohta tagasi ei koliks. Kui pesa viiakse kaugemale kui 10 kilomeetrit, peaks kilekottide asemel kasutama kaste, et sipelgad õhku saaks. Uues varjulises ja eelmisele sarnases pesakohas tuleb kotid või karbid vastupidises järjekorras kihthaaval üksteise otsa tühjendada.

Kuusikul õnnestus siirdamine hästi, ära viidud pesa elas talve üle ja on nüüdseks kasvanudki.

Mürk on mürk kõigile

Kuklasepesa hävitamine käepärasteid kemikaale kasutades ei ole looduskaitsealuse liigi puhul ei kohane ega ka lubatud. Kuklasepesasid naftasaaduste, väetiste, pestitsiidide või muu sarnasega hävitades mürgitatakse lisaks kaitsealustele liikidele ka pinnast ja pinna-sevee kaudu põhjavett.

Looduskaitsealuse alusel võib kaitstava looduse üksikobjekti hävitamise eest nõuda keskkonnakahju rahalist hüvitamist, trahvimäär algavad 320 eurost.

Tuppa kippuvad mullamurelased või vaaraosipelgad ei ole küll kaitsealused, kuid neid saab loodussõbralikult eemal hoida puhtust pidades ning toidujäätmeid suletud anumates hoides.

Aule Sagen



Tants puudutab hinge

Tänavuse üldlaulu- ja tantsupeo juhtteema „Aja puudutus. Puudutuse aeg“ kõneles mineviku väärtustamisest ja oma väärtuste edasiandmisest. Selleks korra on pidu otsas, kuid Astrid Väizene rahvatantsurühmad oma tantsupärandiga puudutavad edaspidigi nii noorte kui ka vanade hinge.

Tema rühmad Harku Harakad koos Tabasalu Tammede ja Toomedega jagasid 1. juulil Suurupi alumise tuletorni juures uinutatud laulu- ja tantsupeotule esimest valvekorda. Tule paistel vestlesime Tammede ja Toomedega tantsupuudutuse teemal, Harakad jagasid oma mõtteid järgmise päeva päikesesäras. Vesise tantsupeoproovi järel olid tulepesa juurde kogunenud tantsijad endiselt rõõmsameelsed. Marju Metssalu sõnul ongi kõik tantsijad alati väga optimistlikud ja ühtehoidvad. Astrid Väizene on veel tähele pannud, et laulu- ja tantsupeo ajal on kõik inimesed kuidagi sõbralikumad ja leebemadki, eksimusi andestatakse lihtsalt. „Täitsa tantsupeo tunne on juba“, tunnistas Marju. Selle kinnituseks trügisid tantsijad oma valvekorra pärast tulepesa kõrval – tulevalve oli austav ja rõõmustav ülesanne peo-ootuses.

Emotsioonid sõrmeotstes

Väga soojalt võttis ka publik TuleTulemise simmanil vas-

tu mõlema rühma etteasted. Tammed ja Toomed puudutasid tantsuga „Ootuse lugu“ pealtvaatajate hinge, jagades laiali sooja ootusärevust. Iga tantsuliigutusega püütakse edasi anda loo mõtet ja emot-

Vahel peab tundeid näitama ka käsu peale

siooni; tehniline täius muudab selle kergemalt mõistetavaks. „Ootuse looga“ tehti segarühmas tänavuse tantsupeo repertuaarist kõige kõvemini tööd väga tihedate tantsukombinatsioonide tõttu. Emotsioonide väljapigistamisega on rühmas samuti kõvasti vaeva nähtud. Vahel peab tundeid näitama ka käsu peale, nendivad mõlemast soost tantsijad. Emotsionaalse töö viljana võivad aga Tammed ja Toomed muu seas nautida eriauhinda, mis anti rühma üle-Eestilisel tantsupäeval ülesvõetud „Jooksupolka“ videole kõige suvisema ja romantilisema video eest.

Harakadki kiidavad, et igasse pilku ja liigutusse tunnete valamisele on juhendaja Astrid Väizene põhjalikult tähelepanu pööranud. Naisrühma esinemine simmanil andis tantsuga „Põlvest põlve“ südamliselt edasi põlvkondade loo sügavuse. Kodukandi publik polnud kiitusega kitsi, sest naiste esitatud keeruliste kombinatsioonidega tants oligi imekaunis. Juhendaja rõõmustas kiidusõnade ja märgatud detailide üle koos tantsijatega: „Kõrvalt ütles üks meeste-rahvas: „Millised käed!“ Meesterahvas ütles!“

Tants annab tiivad!

Tantsukirg on toonud tantsijad kokku nii sega- kui ka naisrühma. Tantsust saadav emotsionaalne laeng ja füüsiline koormus meelitavad tantsijad alati trenni; rõõm heast seltskonnast hoiab rühmasid koos. Kuuldused rühma rõõmsameelsusest ja toredusest levivad kaugele, teab Marju Metssalu Tammede ja Toomedega kohta rääkida. Harakadki on kuue tegutsemisaastaga tugevasti ühte kasvanud. „Me oleme hästi kokku sobinud, ehkki oleme päris erinevad. Plussid ja miinused täiendavad hästi üksteist,“ iseloomustas Margit Völma rühmasuhteid. Proovi tulevad naised alati rõõmuga, igasse kohtumisse

jagub treeningu kõrvale ka naeru ja naiselikku kädinat. Nii nõustuvad tantsijad, et on igati oma rühma nime väärilised. „Tants annab tiivad!“, naeris Katrin Promm.

Naiste tantsulusti on märganud nende sõbrad-tuttavadki, kes on kutsunud Harakaid sünnipäevadele oma rõõmu jagama. Nii on rühm kogunud väärtuslikke esinemiskogemusi ja ühtlasi nakatatud tantsupisikuga teisi.

Harakad ning Tammed ja Toomed jagavad nappes tantsutundide aegu, käies ühel nädalal korra ja teisel kaks korda trennis. Treeningud

on võrreldavad tippspordiga, naeravad Tammed ja Toomed, jutustades „Ringvaates“ näidatud tippsportlastest, kes sellesama „Jooksupolka“ pea-

Treeningud on võrreldavad tippspordiga

le võhmal olid. Harakadki on kogenud, et rahvatantsutrenni ülearu tõsiselt ei võeta. Ometi on iga treeningu lõpuks särk märg. Naisrühm unistab treeningpaigana peegelsaalist, kus oleks lihtsam tehnikat lihvida.

Näiteks painutuse harjutamisel oleks peeglit vaja. Ega enne ei usu, et ei painuta, kui ise ei näe, võttis probleemi kokku Moonika Annama.

Lisaks unistavad naised peast, kus kogunenud diplomeid ja tänukirju ning makki hoida. Olulisem on siiski entusiastlik juhendaja, kellele neid polekski, on tantsijad tänulikud.

Astrid Väizenet tunnustatigi 2012. aastal Harku valla teene-temärgiga rahvakultuuri edendamise eest. Tema puudutus on jätnud valla kultuurimaastikule ilusa mustri.

Aule Sagen



Harku Harakad tantsimas selle aasta Külade Päeval Alasniidul. / Foto: Olavi Ruhno

Naerva Lohemao ja viikingite maal

Harku valla eakad olid enne jaanipäeva külas oma Soome sõprusvalas Euras. Meie kõik oli rihitud nende eakatepäeva pidustustele.



Külastamas Eura valla eakate hooldekodu. / Foto: Matti Loit

Esmalt näidati meile kõike, mille poolest see kant kuulus on. Ülevaade algas eelajaloo õppekeskusest, mille nimi ongi Naerev Lohemadu.

See kant on Soomes tuntud arheoloogiliste leidude poolest, nii kivi-, pronksikui ka ka rauaajast. See koht oli kuulus ka kui viikingite maa. Et sealtkandist leiti rauamaaki, sündiski rauatööstuse ümber asula – Eura jõe kallastel, kus paisutatud jõgi masinad tööle pani. Jõgi saab alguse lähedalasuvast kaunist Pühajärvest, mille ilu me näha saime.

Meie põhiline huvi oli kohaliku eakate hooldekodu

vastu, sest plaanitakse ju meilegi selle ehitamist.

Esinesid Tabasalu Memmed

Pidupäevaks oli aleviku keskele suur telk püsti pandud, kus kohalikud isetegevuslased lustakaid pilli- ja laululugusid lasid. Peasinejateks oli aga Tabasalu Memmede tantsurühm, kes kõrvaltava päikese all soomlastele oma krapsakat tantsu ja kirevaid rahvarõivaid näitas.

Kuuldut-nähtut, mis mällu jäi, kontrollisid korraldajad viktoriiniiga peopaigas ja tagasiteel bussis.

Näiteks, kes on kohvitarbimises kohe Soome järel (Norra), mis on enimlevinud järve nimi (Saarijärvi).

Kõik reisil osalenud jäid ekskursiooniga väga rahule ning olid õnnelikud külas-kaigu võimaluse üle.

Matti Loit

Meid ühendab ajalugu

14.–17. maini toimus Eesti delegatsiooni visiit Venemaale Tveri oblastisse. Visiidi käigus külastati Buraševos asuvat K. Pätsi algset matmispaika ja asetati lilled mälestusristi jalamile.

Visiidi 30-liikmelise delegatsiooni moodustasid Haljala ja Tabasalu rühm, viimasesse kuulusid kaks TÜG-i õpilast ning õpetajad Niina Peerna ja Lidia Kazatšok, Tabasalu Muusikakooli direktor Kalev Konsa, õppealajuhataja Mai Ainsalu ja viis muusikakooli õpilast, MTÜ Õppe- ja arengukeskuse EVA-Studiorum juhatuse esimees Ketlin Pukk koos selle liikmetega ning rahvadiplomaat Henn Latt.

Visiidi põhieesmärk oli rahvusvahelise projekti „Kõlbeline areng läbi rahvakultuuri tundmaõppimise“ algatamine. Selle käigus allkirjastati programmi „Meid ühendab ajalugu“ raames koostöölepingud Buraševo ja Mimovi koolide ning MTÜ Õppe- ja arengukeskuse EVA-Studiorum vahel ja esitleti viieaastast Eesti-Vene kunsti-

ja haridusvahetusprogrammi. L. Kazatšok tegi ettekande „Eesti haridussüsteemist“, K. Pukk rääkis MTÜ tegevusest, N. Peerna tutvustas delegatsiooni koosseisu. Buraševos külastati K. Pätsi matmispaika ja mälestati ühiselt Teise maailmasõja ajal hukkunud sõdureid. Buraševo koolis asuvas K. Pätsi nimelises muuseumis avaldasime tänu Henn Latile, kes seisis muuseumi rajamise juures ja aitas eksponaate valida. Lisaks külastasime erinevaid õppeasutusi, muuseumi ja näitusi.

Buraševos külastati K. Pätsi matmispaika

Tveri linnavalitsuses toimunud „Rahvadiplomaatia“ ümarlinal avaldas Tveri linna- pea Aleksander Korzin oma tervituskõnes arvamust, et linnakultuuri küsimustes

peaks Tver võtma eeskujuna Eesti linnadest. Visiit Tveris Eesti „rahvadiplomaatia“ esindajatena lõppes ühiskontserdiga, kus N. Peerna esitas oma Eesti-teemalist luulet ning teiste seas esines ka kohalik pereansambel „Õunake“. Ansambel on andnud 2012. a kontserdi ka TÜG-s ja on erinevate riikide kultuuripärandite aktiivne edendaja.

Kohtumised jätkuvad. Juba oktoobris toimub Tveris rahvusvaheline konverents „Meid ühendab ajalugu“, kuhu on kutsutud osalema õpilased Eestist. 2015. a suvel Venemaal Nurmekundal toimub rahvusvaheline rahvamuusika festival, kuhu on kutsutud esinema Tabasalu Muusikakooli muusikud ja TÜG-i kollektiivid.

Täname reisi õnnestunud toimumise eest Harku vallavalitsust, EstBusi ja toetajaid.

NIINA PEERNA ja LIDIA KAZATŠOK
Tabasalu Ühisgümnaasiumi õpetajad

tabasalu
päev

23. august



XXVI laulu- ja XIX tantsupidu “Aja puudutus. Puudutuse aeg”

TuleTulemine 1.-2.07.2014



PUUDUTUSE IME

PUUDUTUS ON - PUUDUTAMINE.
PUUDUTUS ON PUHKEMINE VÄLJAPOOLE.
PUUDUTAMINE ON ENESE ULATAMINE TEISELE.
PUUDUTAMINE ON KINKIMINE.
HINDAMATUTE KINGITUSTE KINKIMINE VASTAMISI.
MA PUUDUTAN SIND, ET SAADA SIND MINU VENNAKS,
ET SAADA SIND MINU ÕEKS.
VÕTA MU PUUDUTUS VASTU, LUBA MUL ELADA.
MA OOTAN SU PUUDUTAMIST VASTU.

- HANDO RUNNEL

1. Tulerattal Harku vallavolikogu ja Kumna Küla Seltsi liige Rainer Ottis 2. Harku vald võttis peotule vastu Kumnas 3. Laulupeotuli jäi ööbima Suurupisse alumise tuletorni juurde, kus toimus tule auks suur simmann 4. Pearattal Harku vallavolikogu ja Vääna Külakoja liige Kaido Kruusaja 5. Harku mõisa juures andis meie vald peotule edasi Saue vallale 6. Tulerattal vasakul Harku vallavanem Kaupo Rätsepp 7. TuleTulemise Vääna peatuspunktis esinesid Vääna Mõisakooli lapsed 8. (vasakult) Harku vallavolikogu ja Suurupi Seltsi liige Anne-Ly Mitt ning tema kõrval paremal Harku vallavolikogu ja Tabasalu Seltsi liige Meelis Härms 9. TuleTulemisel said igas peatuspunktis soovijad laulupeotuld käest kätte ulatada 10. (vasakul) Harku vallavolikogu esimees Arno Hirtentreu 11. Harku valla lapsed laulu- ja tantsupeo rongkäigul / Fotod: Kady-Ann Sutt, Jaanus Ree, Kaja Rasmann ja Suurupi Selts

Vääna-Jõesuus avati vastvalminud kergliiklustee

Juuli alguses avati Vääna-Jõesuus kõikide ratturite, rulluisutajate ja -suusatajate ning jalutajate ja jooksjate rõõmuks vastvalminud kergliiklustee.

Nüüd on võimalik liigelda kergliiklusteed pidi Tallinnast Vääna-Jõesuusse välja! Pidulik avamine toimus laulu- ja tantsupeo TuleTulemise Vääna-Viti etapis, kuhu oli vihmale vaatamata kohale tulnud sadu inimesi.

TuleTulemise kirjasatja Signe Ivaski hinnangul oli see kohe kindlasti rahvahulga poolest selle päeva kõige

suurejoonelisem üritus.

Kergliiklustee avasid Harku abivallavanem Vello Viiburg, TREF Nordi esindaja Mikk Pääru ja Harku vallavolikogu esimees Arno Hirtentreu.

Värskest avatud kergliiklusteel sõitis esimesena Harku vallavanem Kaupo Rätsepp, kes viis tulerattal laulu- ja tantsupeotule Vääna-Vitist Suurupisse.

Tee rajati Harjumaa kergliiklusteede võrgustiku programmi projekti “Vääna-Jõesuu kergliiklustee ehitamine koos valgustusega Ila, Iib ja III etapp” raames.



(vasakult paremale) Linti lõikavad Harku abivallavanem Vello Viiburg, TREF Nord juhataja liige Mikk Pääru ja Harku vallavolikogu esimees Arno Hirtentreu. / Fotod: Kady-Ann Sutt

Avati restaureeritud tall-tõllakuur



Piltuudis

Juuni keskel avati pidulikult Vääna mõisa tall-tõllakuur, mille restaureerimistööde lõppu ootas pikisilmi nii kohalik kogukond kui ka kõrvalasuva Vääna Mõisakooli pere.

Hoone võetakse kasutusse kohaliku kultuuri- ja kogukonnakeskusena, kus muu hulgas saavad toimuma ka Vääna Mõisakooli kehalise kasvatus tunnid. Samuti kolib üheks aastaks tall-tõllakuuri teisele korrusele Vääna Mõisakooli raamatukogu.

Ideed on oodatud

Hoones on valminud multifunktsionaalne saal, mida saab kasutada nii sporditegevuseks, huvialaringideks kui ka erinevateks tähtpäevadeks. Tall-tõllakuuri kasutusega seotud tegevust hakkab koordineerima Vääna Külakoda. Juhatuse liikme Kaido Kruusoja sõnul on Vääna Külakojal mitmeid mõtteid, kuidas efektiivselt edasist tegevust planeerida. Kuid väga teretulnud on ka väljapoolt Külakoda tulnud huvi. "Ootame hea meelega ideid ja mõtteid tall-tõllakuuri kasutamiseks," ütles Kruusoja. Ettepanekute esitamiseks ning saali kasutuse kohta informatsiooni saamiseks palume võtta ühendust Kaido Kruusoajaga telefonil 5690 0594.

Päris valmis mõisa tall-tõllakuur veel ei ole. Nimelt

ootavad mitmed ruumid veel restaureerijate ja ehitusmeistrite käe alt läbi käimist. Kaido Kruusoja sõnul plaanib Vääna Külakoda ka järgmisel aastal restaureerimistöödega jätkata. Kuid nüüd võetakse ette ruum ruumi kaupa. Plaanide kohaselt tuleb lisaks praegusele tõllakuurile ka näiteks kohvik.

Vääna mõisa tall-tõllakuuri restaureerimistööde ettevalmistused algasid 2009. aastal.

Põhiosa ehitustööid tehti 2013.–2014. aasta vältel. Restaureerimistöödele on kulunud üle miljoni euro.

Kady-Ann Sutt



(vasakult) Harku vallavolikogu ja Vääna Külakoja liige Kaido Kruusoja, Harku vallavanem Kaupo Rätsepp, Harku vallavolikogu esimees Arno Hirtentreu ning Vanalinna Ehituse juhatuse liige Kaidur Karba.



Avamispeo külalised Harku vallavolikogust ja Harku vallavalitsusest.



Vääna Mõisakooli lapsed. / Fotod: Kady-Ann Sutt



Ka Harkujärve kogukonnakirikus tähistati jaanipäeva. Hommikul korraldasid Sirli Tasa (pildil) ja Agnus Üprus lastele seiklusmatka "Aardejaht", pealelõunal toimus kirikus teenistus ja õhtul liiguti laululava juurde, kus grilliti vorste ja lauldi. Musitseeris Priit Sild. Kiriku Taastamise Selts tänab Ceres Haldus OÜ-d platsi kasutamise võimaluse eest ning Oswald Catering OÜ-d lastele pakutud maitstva lõuna eest. Sel suvel toimub veel mitu päevalaagrit ja matka. Jälgige kodulehte www.inglitiib.eu.

Avo Üprus

Harku vallavalitus teatab:

Harku Vallavalitsuse nimekomisjoni eelteated

Harku Vallavalitsus teatab:

Harku Vallavalitsuse nimekomisjon on teinud ettepaneku määrata Suurupi külas seni ametliku nimeta tänavale nimeks Soontevahe põik.

Vastavalt kohanimeseaduse § 6 lõikele 8 teavitatakse avalikkust käesolevast kohanime määramise eelnõust. Eelteade kohanime määramise kohta avalikustatakse 10. juuli 2014 ajalehes „Harku Valla Teataja“ ja Harku valla veebilehel.

Eelteadete lisadega saate tutvuda Harku vallamajas.

Õigusaktid:

Kohanimeseadus: <https://www.riigiteataja.ee/akt/13316388>

Detailplaneeringu algatamise taotlused

Vallavalitsusele on esitatud järgnevad detailplaneeringu algatamise taotlused: 1. Vääna- Jõesuu külas Vääna vetelpäästejaama (katastritunnus 19801:011:0186) maaüksusele. Taotluse kohaselt on de-

tailplaneeringu algatamise eesmärk sihtotstarbe muutmine ärimaaks ning olemasoleva hoone laiendamine.

2. Harkujärve külas Oja tee 10 (katastritunnus 19814:001:0348) maaüksusele. Taotluse kohaselt on detailplaneeringu algatamise eesmärk kinnistu jagamine ning ehitusõiguse määramine.

3. Ilmandu külas Tuule tee 22 (katastritunnus 19801:001:1579) maaüksusele. Taotluse kohaselt on detailplaneeringu algatamise eesmärk kinnistu jagamine ning ehitusõiguse määramine.

Harku Vallavalitsus on võtnud taotlused menetlusse, millega otsustatakse planeeringu algatamine või algatamata jätmine. Kehtestatud detailplaneeringud:

1. Harku Vallavolikogu kehtestas 26. juuni 2014 otsusega nr 72 Tabasalu alevikus Lehe tee 2 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu.

Peremehetute ehitiste hõivamise teated

Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 8. augusti 1996 määrusega nr 211 kinnitatud „Peremehetu ehitise hõivamise kord“ punktist 9 annab Harku Vallavalitsus teada, et

on alustanud peremehetu ehitise hõivamise menetlust väidetavalt peremeheta rajatiste osas: Muraste külas Rehemeisa tee (katastritunnus 19801:001:1434) kinnistul asuva väidetavalt peremehetu vara (viimane teadaolev omanik Aristotel ATB OÜ) vee- ja kanalisatsioonitras- si hõivamiseks.

Kõiki juriidilisi ja füüsilisi isikuid, kellel on vastuväiteid nimetatud ehitiste peremehetuse või hõivamise kohta, esitada need Harku Vallavalitsusele aadressil: Ranna tee 1, Tabasalu alevik, Harku vald, 76901 Harju maakond või e-posti teel harku@harku.ee kahe kuu jooksul pärast teate avaldamist ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

■ Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 8. augusti 1996 määrusega nr 211 kinnitatud „Peremehetu ehitise hõivamise kord“ punktist 9 annab Harku Vallavalitsus teada, et on alustanud peremehetu ehitise hõivamise menetlust väidetavalt peremeheta rajatiste osas: Türisalu külas Läänepuu tee 15 (katastritunnus: 19813:001:0024), Läänepuu tee (katastritunnus: 19813:001:0002), Läänepuu

tee 11 (katastritunnus: 19813:001:0008), Läänepuu tee 9 (katastritunnus: 19813:001:0007), Läänepuu tee 8 (katastritunnus: 19813:001:0013), Läänepuu tee 6 (katastritunnus: 19813:001:0021), Läänepuu tee 7 (katastritunnus: 19813:001:0006), Läänepuu tee 5 (katastritunnus: 19813:001:0005), reformimata riigimaa (EHAK 8599) ja Pikaninapuu tee (katastritunnus: 19813:001:0003) kinnistul asuva väidetavalt peremehetu vara (viimane teadaolev omanik AÜ Flip) KTPN tüüpi 10/0,4kV Flipi alajaama, 10kV õhuliini, 0,4kV õhuliini (AMKA 3 x 35 + 50, AMKA 3 x 25 + 35 ja AMKA 3 x 16 + 25) hõivamiseks.

Palume kõiki juriidilisi ja füüsilisi isikuid, kellel on vastuväiteid nimetatud ehitiste peremehetuse või hõivamise kohta, esitada need Harku Vallavalitsusele aadressil: Ranna tee 1, Tabasalu alevik, Harku vald, 76901 Harju maakond või e-posti teel harku@harku.ee kahe kuu jooksul pärast teate avaldamist ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

tabasalu
päev

23. august



Tabasalu kool osales rahvusvahelises projektis

Sihtasutuse Archimedes üldhariduse valdkonna allprogramm Comenius on juba alates 1995. aastast pakunud koolidele ja koolitusasutustele erinevaid rahvusvahelise koostöö võimalusi.

Comeniuse projekti vankrit on veetud ligi 10 aastat ja nende aastate jooksul on osalenud nii koolide õpilased kui ka õpetajad väga paljudes toredates projektides. Koos mitmete teiste koolidega on rahvusvahelistes partnerlusprojektides väga edukalt osalenud ka Tabasalu Ühisgümnaasium.

Comeniuse programmi raames tehtav projektitöö võimaldas igapäevases õppetöös saadud teadmisi ja oskusi praktikas rakendada. Õpilastel oli võimalus rohkem teha meeskonnatööd ja kasutada ainetundides infotehnoloogiat ning parandada võõrkeelteoskusi. Õpetajate ja õpilaste koostöö väljaspool kooli andis hea pinnase üksteisemõistmiseks. Õpetajaid ja õpilasi ühendasid projektitööga seotud ühised eesmärgid, kohustused ja vastutus. Head suhted



Taaskasutus on jälle moes. Moe-show Ungaris. / Foto: Siret Priis

ja vastastikune lugupidamine aitasid oluliselt kaasa kogu õppeprotsessi paranemisele.

Vastutustundliku tarbimise projekt

Viimane tore projekt "Vastutustundlik tarbimine" on kestnud kaks aastat, alustasime augustis 2012 ja lõpetame tänavu augustis.

13.–19. aastastele noortele suunatud projektis keskendutakse õpilaste tarbimisharjumuste väljaselgitamisele.

Projekti raames on valmi-

nud mitmed ühistööd. Näiteks koduleht www.comenius5.edu.ee, kokkuvõtte küsitlusest õpilaste tarbimisharjumuste kohta, reklaam kodumaise toiduaine kohta, plakati pitsa testimise kohta, Euroopa erinevate riikide kokaraamat, moeajakiri ja moe-show, T-särk, e-raamat õpilaste toitumisharjumuste kohta, nahka kosutav kätekreem ning esitlus kosmeetikatoodetes sisalduvatest kahjulikest ainetest.

See projekt tähendas Tabasalu Ühisgümnaasiumile

õpilasvahetusi, ühiseid töö- nädalaid erinevates koolides ja riikides, kohtumisi partnerkoolidega ja külalisi oma koolis. Iga lähetuse ajal tutvustasid partnerkoolid oma maad ja kultuuri.

See kaks aastat oli täis põnevaid reisimist, uusi tutvusi ja ideid, uurimusi ja töögruppe nii kohapeal kui ka Euroopas.

KRISTA SAVITSCH
TÜG-i õpetaja ja projekti koordinaator

Konkurss "Harku valla kaunis kodu" 2014 ootab kandidaate

Harku vallavalitsus kutsub eramuomanikke ja korteriühistuid, koole ja lasteaedu ning ettevõtteid osalema heakorrakonkursil "Harku valla kaunis kodu" 2014.

järgmist: objekti üldmulje, välishooldus ja sobivus maastikku, haljastus (lilled, hekid, puud jne), dekoratiivlemendid (sepised, skulptuurid, välikaminad, kiviaiad jne).

Konkursi tähtaeg on 31.07.2014

1. augustist kuni 30. septembrini hindab vallavalitsuse moodustatud komisjon konkursile esitatud objekte ja esitab võitjad vallavalitsusele kinnitamiseks. Võitjaid autasustatakse tänukirja, meenelise auhinna või aiakaupluse kinkekaardiga. Ootame rohket osavõttu.

MARION AARE
heakorraspetsialist



AVATUD AIAD

OOTAVAD AIAHUVILISI!

19. juuli 2014 kell 12:00 – 15:00

Avatud Aiad Muraste külas

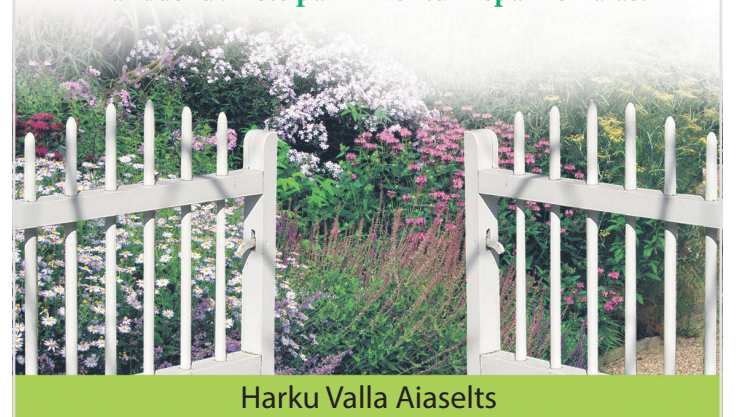
Perekond Toomi liigirohke koduaed. Aadress Taela tee 1. Toimub kirbuturg Lee teel suvilate piirkonnas ja muudki huvitavat.

3. august 2014 kell 12:00 – 15:00 Hiie Graubergi ja Toomas Oolepi loodusaias tutvustus. Harku valla hinnatud koduaed 2013. Aadress Hiie tee 2421, Väana-Jõesuu küla.

17. august 2014 kell 12:00 – 15:00 Vladimir Bobakovi üllatusi täis detailiderohke aed. Harku valla hinnatud koduaed 2013. m.aadress Pällo tee 6, Tiskre küla

7. september 2014 Hooaja lõpetamine

Aiandushuviliste parim kohtumispai on aias!



Harku Valla Aiaselts



Harku Valla Teataja

Koduleht: www.harku.ee

Kujundus: Liisi Elken

Trükk: AS Printall

Väljaandja: Harku vallavalitsus, Ranna tee 1, Tabasalu 76901, Harju maakond, tel 600 3848, faks 600 3854

Toimetaja: Kady-Ann Sutt
Tel 600 3830, kady-ann.sutt@harku.ee
Reklaam ja müük: vallaleht@harku.ee
tel 606 3830

Artiklid ja kaastööd saata: vallaleht@harku.ee

Vallaleht ilmub iga kuu teisel ja neljandal neljapäeval (v.a juulikuus). Riigipühadel vallaleht ei ilmu. Kaastööd ja kuulutused palume saata hiljemalt ilmumisele eelneva nädala kolmapäevaks. Toimetusel on avaldamisel õigus kaastööd lühendada ja redigeerida. Vallalehe avaldamiseks saadetud reklaamidele toimetust keelekorrektuuri ei teosta.

KALTSUKAPP

E-N 10-18 R 10-16

2€ SUVI KALTSUKAPIS

Terve suvi on kõik kaubad 2€ ja vähem!
Teisipäevad on kaubapäevad.

TABASALUS Kallaste keskus 4 **Leia Kaltsukapp**

Teated

■ Ostame garaaži Tabasalus. 5016289, info@suhtesepp.com

■ Ripsmepikendused Lucca restorani lähedal. Hooldus 10, paigaldus 12. 55906905

■ Otsime inimest Tabasalus lihtsatele aiatöödele (rohimine, riisumine jne), 2,50 EUR/h kätte. Tel 5333 3644

■ Müüa mööbelkuiv saematerjal (kuusk). T: 5241821

■ Tabasalus elav pere otsib sõbralikku lapsehoidjat 2,5 ja 4 a lapsele. Pakume osalise koormusega tööaega. Tel: 56152005

■ Otsime oma koju hoolivat koduabilist. Pakume tööd koormusega 1 x nädalas, meie elukoht on Tabasalus. Tel: 56152005

■ Ostan 2-4 toalise korteri või maja Tallinna piires. Vastan kõigile pakumistele. Tel 58 200 800

■ Auto seisab või ei tööta? Ostan selle ära, pakkuda võib kõike! Tel 5674 0940, Mart

■ Aastaringne fekaalivedu ja kuni 10m³ kogumismahutite tühjendamine. OÜ Norringsen. Tel 5662 1300

■ Väikeveod kalluriga: killustik, liiv, erinevad segud jpm. Kaubaveod kaubikuga. Tel 501 5992

■ Kaardid ennustavad. Tel 900 1727, 24h, hind 1,09 eur/min. VT ka ennustuse.ee

■ OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee

■ Rendin maja/osa, ostu- võimalusega. T: 5103 633

■ Väljaõppinud puudelangatja teostab ohtlike puude ja okste raiet. Teostan puude kujundusloikust. Tööd teen tõstuki ja köistehnikaga. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon tasuta. Tel 513 3458, www.ohtlikpuu.ee (19.06, 10.07, 24.07)

Pangapealse Lasteaed otsib õpetaja assistenti

Kandideerima ootame ka lapsehoiu kutsetunnistusega kandidaate.

Tööle asumise aeg **augustist 2014**



Soovi korral saada oma CV kairi@pangapealselasteaed.ee
Täiendavatele küsimustele saab vastused 55520342

Lastelaager SÕBRAD, PUHKUS JA NATUKE TÖÖD

MTÜ Arengukeskus GENECA ja MTÜ Tabasalu Koolituskeskus ootavad **1.-5. klassi õpilasi**

4. augustist kuni 08. augustini päevalaagrisse Sisekaitseakadeemia Politsei- ja Piirivalvekolledži juures (Tilgu tee 55 c).

Laagri maksumus lapsevanemale on **60 eurot**.



Laagripäev algab kell 8.15 ja kestab õhtul ~ kell 18.00, süüa saavad lapsed kolm korda päevas.

Kui ilmad lubavad, kuulub iga päeva juurde ka päike, meri ja pisut korrastustööd rannas või kolledži juures.

Laagri päevakavas on erinevad huvitegevused: kunstitegevused, maastikumäng, nuputamisevõistlused, sportlikud tegevused õues, vihmane ilma korral on tegevused kolledžis.

Registreerimine ja lisainfo marge.ensling@gmail.com või telefonil 517 2627 hiljemalt **20. juunini**.

**TOOTJA
LAOMÜÜK**

Tutermaal,
Keila Statioist 1 km
Tallinna poole
tel 510 6795
www.ansawert.ee

Aiamööbel



KODUNE JA ARMAS VÄIKELASTE
PÄEVAHOID OOTAB UUSI LAPSI!

**LASTE
DŽUNGEL**

Meil on suur aiaga piiratud hooviala!
Asume turvalises ja vaiksuses
piirkonnas, Tuulerahu teel, Ilmandu külas.
Vaata meie kodulehekülge www.dzungel.eu
või kirjuta meile e-maili aadressil merili@dzungel.

HAMBARAVIKLIINIK

- Haabersti Tervisekeskus
Ehitajate tee 137
- Nõmme Tervisekeskus
Jaama 11
- Mustamäe polikliinik
Ehitajate tee 27
- Kopli polikliinik
Sõle 63
- Naistekliinik/
Pelgulinna Sünnitusmaja
Sõle 23

Kuni 19. aastastele tasustab
hambaravi Eesti Haigekassa.

Registratuur 1314
Välismaalt helistades +372 609 0333
hambaravi@keskhaigla.ee
www.keskhaigla.ee
Tegevustuba L02000

**ALASNIIDU LAHTISED
KARIKAVÕISTUUSED
RANNAVOLLES!**

ALASNIIDU MÄNGUPLATSIL
16.08 algusega kell 11.00
Mäng toimub rannavolle reeglitega.
Naised ja mehed eraldi gruppis.
Võistkonnas 2 mängijat.
Registreerimine kuni 15.08.2014.
Aadressil: andrel@timering.ee
Tel.5163494





Tabasalu Koolituskeskus ootab lapsi koolivalmidust
toetavasse **eelkooli ja mängukooli**.



Ootame kõiki 4-5 aastaseid lapsi mängukooli
ja 6-7 aastaseid lapsi eelkooli.
Pakume eelkooli ka vene keelt kõnelevatele lastele.

Lisainfo ja registreerimine 2014/2015 toimuvasse eelkooli ja mängukooli kuni 25. juulini 2014
telefonil 5666 6154, tabasalukoolitus@gmail.com või www.tabasalukoolituskeskus.ee.

**TEEME SINU AEDA KÕIK
AIARAJATISED**

PEENRAKASTID, KOMPOSTI-
KASTI, PUITMÖÖBLI, LASTE
MÄNGUMAJAD, VÄLIKÖÖGI,
LEHTLA, TÖÖRIISTADE KUURI,
KASVUHOONE, TERRASSID, AIA
JNE.

ANNA OMA SOOVIST TEADA:
MARGUS@HANG.EE
50 42 092

Vääna-Jõesuu Kool pakub poole
kohaga tööd õppe-ja huvijuhile.

CV, motivatsioonikiri ja haridust tõendavad
dokumendid saata kuni 25. juulini.

kontakt@vjk.edu.ee. Lisateave tel 56957822

Kuldsed Kaed
Puhastus- ja hooldusteenused

SOODNE, MUGAV, LIHTNE!
Valige oma sobiv kodukoristuse pakett

Kogemus aastast 1995

Kodukliendihaldur: Ele Saareleht | e-post: ele@kultsedkaed.ee | tel 5693 4070 | www.kultsedkaed.ee



Actual Print

PAKUB TÖÖD

TRÜKISTE JÄRELTÖÖTLEJALE

tel: 50 63 368 jaanus@actual.ee



**Pangapealse
Lasteaed otsib
ÕPETAJAABI**

Tööle asumine
september 2014

Soovi korral saada oma CV
kairi@pangapealselasteaed.ee

**REKLAAMI VÕI
KUULUTUSE
TELLIMINE**

e-post
vallaleht@harku.ee

telefon
606 3830

**MTÜ Tervendavad Aiad sari
„ENERGEETILINE
AIATURISM“**

**koos geobioloog-pendlimees
KALJU PALDISEGA**

**15. juuli 18-21.00 Harku vald Alasniidu Püisniidu
tn 28 eraaed. Osalustasu 15 €**

19. juuli 11-14.00 Harku vald Liikva küla eraaed
Kogunemine kell 10.45 Rannamõisa kiriku parklas.
Osalustasu 15 €

**03. august 11-14.00 Raplamaa Uusküla
Kullerkupu tn.2 eraaed. Osalustasu 10 €**

Külastame erinevaid koduaedu eesmärgiga arendada
oma loodustunnetust ja õppida teadvustama maaiseseid
loodusenergiaid. Õpime, kuidas luua aias loodusväljadega
kooskõlas olev harmooniline keskkond, kuhu ehitada
hooned, kuhu paigutada laste ala jne., milliseid kujundeid
kasutada peenarde, haljasalade loomisel, kuidas luua oma
kodu aeda energiarada jpm. Praktiseerime ka pendlite,
pööreliste kasutamist.

Palume eelregistreeruda tervaiaid@gmail.com
50 37 504



**Tabasalu lasteaed
Tibutare kuulutab välja
konkursi õpetaja ameti-
kohale (I,O) põhikohaga
õpetaja lapsehoolduspuh-
kuse ajaks.**

Tööleasumise aeg 1.september
2014.a. Meil on foredad lapsed,
ühthoidev kollektiiv ja õpetajal
puhkus 56 päeva!

Vajalikud dokumendid:
avaldus, CV ning haridust-
ja kvalifikatsiooni tõendavate
dokumentide koopiad
esitada 1.augustiks 2014.a.
aadressile Lasteaia 7,
Tabasalu, Harku vald,
76901 või e-postile juhataja(at)
tibtutare.edu.ee

Lisainfo telefonil 6032211

MTÜ Tabasalu Koolituskeskus korraldab: 1.-4. klassi õpilastele
päevalaagri Tabasalus **18.-19. ja 21.-22.augustil 2014.**

Nelja toredasse laagripäeva mahuvad:
tutvumised kohalike ettevõtete ja ettevõtjatega,
matkamine kodukoha looduskaunistes
kohtades, **meisterdamine**, **sportimine** ja
mõnusalt ühise vaba aja veetmine.

Laagri maksumus on 48 eurot,
üksiku päeva hind 16 eurot.
Täpsem info ja registreerimine kuni 8. augustini 2014
telefonil 5666 6154 või e-mailil: tabasalukoolitus@gmail.com

